

Zygmunt Ziątek

"Echa radzieckich programów literackich w polskiej krytyce lewicowej lat 1918-1939", Marian Stępień [w:] "Po obu stronach granicy", pod red. B. Galstera i K. Sierockiej, Wrocław 1972 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 15/46, 236

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) SIELICKI Franciszek. Recepcja Gorkiego w Polsce międzywojennej. W: Po obu stronach granicy. Z powiązań kulturalnych polsko-radzieckich w XX-leciu międzywojennym pod red. B.Galstera i K.Sierockiej przy współudziale A.Piorunowej. Wrocław 1972. IBL i ZS PAN, s. 181-215.

Dzieje recepcji twórczości literackiej i publicystycznej Gorkiego w Polsce międzywojennej, a także ocena jego działalności politycznej - oparte nie tylko na publikacjach prasowych, ale i na listach, wspomnieniach itd. Ocena ta była w znacznym stopniu określona przez stosunek piszących do ZSRR i kwestii rewolucji. Stąd - gdy krytycy lewicowi z aplauzem witali wszystko, co Gorki napisał, i wyrażali się z uznaniem o jego działalności polityczno-kulturalnej, inni zwykli przeciwstawiać twórczość pisarza polityce kulturalnej państwa radzieckiego, a w pogodzeniu się z nią widzieli przejaw jego konformizmu ideowego. Motywy polityczne w ocenach Gorkiego przycichły po jego śmierci - podnoszono natomiast ogólnohumanistyczną wartość jego dzieła.

BP/46/119

Z.Z.

(II) STĘPIEŃ Marian: Boha radzieckich programów literackich w polskiej krytyce lewicowej lat 1918-1939. W: Po obu stronach granicy. Z powiązań kulturalnych polsko-radzieckich w XX-leciu międzywojennym pod red. B. Galstera i K.Sierockiej przy współudziale A.Piorunowej. Wrocław 1972. IBL i ZS PAN, s. 7-40.

Praca omawia inspirującą rolę radzieckich programów literackich w procesie dojrzewania lewicowej myśli krytycznoliterackiej w Polsce oraz dyskusje nad tymi programami - nie tylko w kręgach lewicowych. Wyróżnia przy tym trzy etapy recepcji radzieckiej myśli literackiej: pierwszy, na początku lat dwudziestych - to posługiwanie się poglądami Proletkultu w poszukiwaniach literatury wyrażającej problemy i przeżycia klasy robotniczej; drugi - do początku lat trzydziestych - cechuje zainteresowanie faktem, autentycykiem (wpływ Lefu i Nowego Lefu); okres trzeci - lata trzydzieste - obfituje w dyskusje na temat realizmu, pobudzone m.in. przez program realizmu socjalistycznego, sformułowany na Zjeździe Pisarzy Radzieckich w 1934 r.

BP/46/120

Z.Z.